

Επιχείρηση «Νίκη» - Σαν σήμερα - 21/07/1974

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

Η Επιχείρηση «ΝΙΚΗ» ήταν η μοναδική αποστολή μεταφοράς ενισχύσεων από την Ελλάδα στην Κύπρο, η οποία πραγματοποιήθηκε στη διάρκεια της τουρκικής εισβολής. Σκοπός ήταν η αερομεταφορά καταδρομέων στο αεροδρόμιο της Λευκωσίας.

Λόγω καθυστέρησης του Αρχηγείου Ενόπλων Δυνάμεων της Ελλάδας να ενημερώσει το Γ.Ε.Ε.Φ., τα αντιαεροπορικά πολυβόλα, που ήταν εκτός του αεροδρομίου, δεν ενημερώθηκαν και αυτά, με αποτέλεσμα να θεωρήσουν ότι τα αεροσκάφη που πέταγαν ήταν εχθρικά. Το αποτέλεσμα ήταν η κατάρριψη ενός αεροσκάφους (Νίκη 4), ενώ άλλα τρία προσγειώθηκαν με σοβαρές ζημιές.

Σύνολο 4 αεροπόροι και 29 καταδρομείς φονεύθηκαν από φίλια πυρά, ενώ άλλοι 10 καταδρομείς τραυματίστηκαν. Από την δύναμη των 318 ανδρών της Α' και Γ' Μοίρας καταδρομών, 279 παρέμειναν στην Κύπρο και πολέμησαν.

Στις μάχες που ακολούθησαν, επέφεραν καίρια πλήγματα στον εχθρό και κατάφεραν να διατηρήσουν τον έλεγχο του αεροδρομίου της Λευκωσίας.

Επιχείρηση «ΝΙΚΗ»

Τα μεσάνυχτα της 21ης Ιουλίου, 15 αεροσκάφη Νοράτλας της πολεμικής

αεροπορίας απογειώθηκαν από τη Σούδα της Κρήτης. Η επιχείρηση έφερε το κωδικό όνομα «ΝΙΚΗ» και τα αεροσκάφη θα μετέφεραν Έλληνες καταδρομείς στο νησί. Πέταξαν σε κοντινή απόσταση από τη θάλασσα με σβηστά φώτα και σιγή ασυρμάτου για να μη γίνουν αντιληπτοί από τους Τούρκους. Από τα 15 αεροσκάφη τα δύο προσγειώθηκαν στη Ρόδο και τα υπόλοιπα συνέχισαν για την Κύπρο.

Τα 13 Νοράτλας έφτασαν στη Λευκωσία χωρίς να εντοπιστούν από τους Τούρκους. Ωστόσο, οι Κύπριοι νόμιζαν ότι πρόκειται για τουρκικά αεροσκάφη και τους επιτέθηκαν με αντιαεροπορικά.

Η έλλειψη συνεννόησης της διοίκησης των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων με την Κυπριακή Εθνοφρουρά ήταν η αιτία της επίθεσης των Κυπρίων. Δυο Νοράτλας χτυπήθηκαν από φίλια πυρά κατά την προσγείωση τους στο αεροδρόμιο, με αποτέλεσμα τη συντριβή του «ΝΙΚΗ 4» στο έδαφος. Τέσσερις αεροπόροι και 27 καταδρομείς σκοτώθηκαν επί τόπου.

Image not found or type unknown

Ο μοναδικός που επέζησε ήταν ο Θανάσης Ζαφειρίου, ο οποίος πήδηξε από το φλεγόμενο αεροσκάφος σε ένα χωράφι χωρίς αλεξίπτωτο. Όπως ανέφερε πολλά χρόνια αργότερα: «Οι χειριστές ήταν νεκροί και το αεροσκάφος ακυβέρνητο δεχόταν πυρά. Είχαν πάρει φωτιά τα κασόνια με τις χειροβομβίδες δίπλα μου και ένιωθα να καίγομαι, κοίταζα για αλεξίπτωτο, αλλά δεν βρήκα πουθενά. Άνοιξα τη πόρτα του αεροσκάφους και πήδηξα στο κενό. Οι γονείς μου έκαναν την κηδεία και τα εννιάμερα, ενώ ήμουν ζωντανός».

Οι μαρτυρίες των χειριστών των αντιαεροπορικών πυροβόλων

Συγκλονιστική είναι η μαρτυρία του Κυριάκου Λάρκου ο οποίος το 1974 ήταν χειριστής στα αντιαεροπορικά πυροβόλα.

«Μας είχαν δώσει διαταγή να είμαστε συνεχώς πάνω στο αντιαεροπορικό και όταν ακούσουμε βόμβο αεροπλάνου να ρίξουμε. Στη συνέχεια ήρθε μια δεύτερη διαταγή που έλεγε ότι αν δείτε πράσινη φωτοβολίδα να βάλλετε, αν δείτε κόκκινη να δεσμεύσετε τα πυροβόλα.

Τα μεσάνυχτα ακούσαμε τις μηχανές των αεροσκαφών, είδαμε την πράσινη φωτοβολίδα και αρχίσαμε και ρίχναμε. Χτυπήσαμε ένα αεροπλάνο, έπεσε, αλλά εμείς δεν το είδαμε.

Ήρθε ένας αξιωματικός και με οργισμένα ύφος μας είπε: ‘Ρε σεις, τι κάνατε, χτυπήσατε δικό μας αεροπλάνο;’ Έχω τύψεις γι’ αυτό που κάναμε. Εμείς εκτελούσαμε διαταγές και για μια διαταγή που δεν εκτελέσαμε, κοντέψανε να μας εκτελέσουν».

Ο Γιώργος Καλογήρου είναι ο άνθρωπος που άθελά του, κατέρριψε το Noratlas διηγείται:

«Ήμουν επικεφαλής σε ένα τετράδυμο που ήταν στην αρχή του διαδρόμου προσγείωσης. Λίγο πριν νυχτώσει, ήρθε κάποιος και μου είπε ότι η σημερινή νύχτα είναι επικίνδυνη. Υπάρχουν πληροφορίες ότι τη νύχτα ενδέχεται να έρθουν τούρκικα αεροπλάνα και ζήτησε να έχουμε τα μάτια μας δεκατέσσερα και να μην αφήσουμε να προσγειωθεί κανένα.

Όταν άκουσα τον βόμβο του αεροπλάνου, δεν μπόρεσα να το δω, είχε όλα τα φώτα σβηστά και ήμουν έτοιμος να το καταρρίψω. Μόλις πλησίασε, το σκόπευσα, του έριξα, και αυτό ήταν. Το αεροπλάνο κατερρίφθη.

Περίμενα το επόμενο. Τότε διαπίστωσα ότι το τετράδυμο είχε μπλοκαρισθεί. Προσπάθησα να το φτιάξω, αλλά δεν τα κατάφερα.

Τα αεροπλάνα περνούσαν από πάνω μου, καταριόμουν την ατυχία μου. Πολύ αργότερα, όταν τα αεροπλάνα είχαν προσγειωθεί όλα, ήρθε κάποιος και μου είπε ότι τα αεροπλάνα ήταν ελληνικά και κόντεψα να τρελαθώ.

Από τότε έχω τύψεις... Την άλλη μέρα, και χωρίς να κάνω τίποτα, το όπλο είχε ξεμπλοκαριστεί».

Η επιστροφή στην Ελλάδα

Μετά το τραγικό συμβάν, το αεροσκάφος και οι σοροί των Ελλήνων στρατιωτών θάφτηκαν πρόχειρα με τα προσωπικά τους αντικείμενα. Συγκεκριμένα οι 16 που εκσφενδονίστηκαν από το αεροσκάφος κατά την πρόσκρουση τάφηκαν στο στρατιωτικό κοιμητήριο Λακατάμιας και οι υπόλοιποι, μαζί με το αεροσκάφος, στον λόφο της Μακεδονίτισσας, δίπλα από το αεροδρόμιο. Πριν χρόνια κάποιοι από τους συγγενείς των θυμάτων παρέλαβαν τα οστά των παιδιών τους, τα οποία όμως αποδείχτηκαν ότι ανήκαν σε άλλους στρατιώτες. Το 2016 έγινε ανασκαφή στο σημείο συντριβής, όπου εντοπίστηκαν τα λείψανα των Ελλήνων στρατιωτών, τα οποία ταυτοποιήθηκαν με τη μέθοδο του DNA και τελικά επέστρεψαν στην Ελλάδα.

Ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης είχε πει για το τραγικό συμβάν: **«Δεν ήταν μόνο τα λάθη που έγιναν την πρώτη στιγμή, δεν ήταν μόνο τα λάθη που έγιναν την ώρα της φωτιάς. Τα όσα ακολούθησαν, οι χειρισμοί που έγιναν, για χρόνια πλήγωσαν, πολύ περισσότερο από τον ίδιο το θάνατο. Χειρισμοί, που πλήγωσαν βαθιά, οικογένειες χτυπημένες από το θάνατο. Λάθη που έξυσαν ανοικτές πληγές ή τις κράτησαν ανοικτές. Λάθη, για τα οποία η κυπριακή Πολιτεία «δια εμού οφείλει και εκφράζει μία βαθιά συγνώμη προς όσους πλήγωσε».**

Πηγή: [ΑΦΚ ΝΙΚΗ ΤΕΠΑΚ](#), mixanitouxronou.gr